

Behov, end det ene, de selv ved deres Haandværk kunne fyldestgjøre) nogen Betryggelse for godt og billigt Arbejde. Det er ene den frie Concurrences egne Love, som ville drage Kræfterne derhen, hvor der er Fordeel at høste, og sætte Grændsen for Tilstrømningen der, hvor dette ikke længere er Tilfældet; ligesom det er andre og bedre Beviser, end Mesterprøven, som ville lære Consumenterne, hvor de bedst og billigst kunne erholde, hvad de behøve. Den større Frihed, Loven vil indføre, vil saaledes især komme Haandværksstanden selv tilgode, idet den befrier den, som vil begynde et selvstændigt Erhverv, for at øde Tid og Penge paa at bevise sin Adkomst dertil — idet den aabner ham Afgang til i det valgte Haandværk og alle beslægtede Fag frit at udvikle sine Kræfter og høste Fordelen af sin Dygtighed og Flid, — idet den endelig gjør det muligt for den, som ikke kan komme frem i det valgte Fag, at forlade samme og at forsøge sin Lykke ad andre Bete. Men er saaledes den nuværende Mesterprøve en uforvarselig Byrde paa selve Haandværksstanden, saa vil en saakaldet „modificeret Mesterprøve“ naturligvis være langt mindre istand til at holde en uheldig Tilstrømning til enkelte Fag ude, eller til at give Publicum Sikkerhed for, at den, der har opfyldt en saadan Formalitet, virkelig forstaaer sit Fag, og navnlig er i Besiddelse af de Egenheder, der gjøre ham stiftet til som Mester at forestaae og lede en selvstændig Bedrift. Alt dette maa blive dobbelt indlysende, naar det erindres, at Lovudkastet forener mange af de hidtil paa en høist uhenstgtsmæssig Maaade sønder splittede Haandværk i større, naturlige Grupper (f. Ex. Grovsmed, Kleinsmed, Ankersmed, Spore-mager, Tøjsmed og Nægelsmed i et fælles Smedehaandværk) og tilføder baade Foreningen af flere og Overgangen fra det ene til et andet. Alt dette er i højeste Grad til Bedste for Haandværksstanden selv; men ved Siden deraf bliver det rigtignok dobbelt paa-faldende, dersom den „modificerede Duellighedsprøve“ i en af disse Grene skulde berettigge til Udøvelsen af alle beslægtede Afdelinger i samme Gruppe af Næringsbrug, eller maafee endog hjemle den samtidige Udøvelse af eller Overgangen

til et andet Haandværk. Hertil kommer endnu, at der efter den nugældende Ret ikke fordres nogen Duellighedsprøve af Landhaandværkerne, og da der naturligvis ikke kan være Tale om ved en Lov, som skal begrunde en udvidet Frihed, at indføre hidtil ukendte Baand, vilde Resultatet altsaa blive, at Kjøbstæderne i denne Henseende vilde blive stillede langt ugunstigere, end Landet. Endelig vilde det efter denne Plan blive nødvendigt at indføre et heelt nyt System af Duellighedsprøver i alle de forskellige Fag (en Opgave, til hvis Løsning man end ikke har vidst at foreslaae almindelige, veiledende Regler i selve Loven, og som Regjeringen, til hvem man har villet henstøde saadan Myndighed, med god Føle har fra-bedet sig) — et System af Bestemmelser, som kun skulde gjælde for 5 Aar, og altsaa vilde have udspillet sin Rolle, inden det ret kunde være kommet i Gang.

Skjønt de her mere antydede, end udviklede Betragtninger formeentlig maae være tilstrækkelige til at vise det Uholdbare og Upraktiske i ethvert Forsøg paa at vedligeholde et Slyn af tvungne Mesterprøver, bør det dog endnu fremhæves, at Udkastet jo ikke gaaer ud paa at hæve de bestaaende Haandværkslaug, og at fornøftige Færdighedsprøver saaledes derigjennem ikke blot kunne, men uden Tvivl ogsaa vilde vedligeholde sig. Det er naturligt, at den Fader eller Børge, som giver en Dreng i Haandværkslære, vil betinge sig Sikkerhed for, at Mesteren fra sin Side opfylder den indgaaede Forpligtelse, at bringe ham fornøden Duellighed; det er naturligt, at den, som har erhvervet denne, selv maa ønske at sikke sig et Bevis derved, som vil aabne ham lettere Afgang til at finde Arbejde bedre Løn for de bedre Udøvelser, store Lettelser ved paa Reiser i Ind- eller Udlandet at erhverve sig videre Udvikling; det er naturligt, at Arbejdsherren vil sætte Præis paa saadanne foreløbige Garantier for at de, som han skal tage i Arbejde, forstaae deres Gjerning. Fornøftigen indrettede Svedprøver vilde altsaa vedblive, og hævede deres Betydning som et godt Middel til at vedligeholde en dygtig Skole i de vigtigste